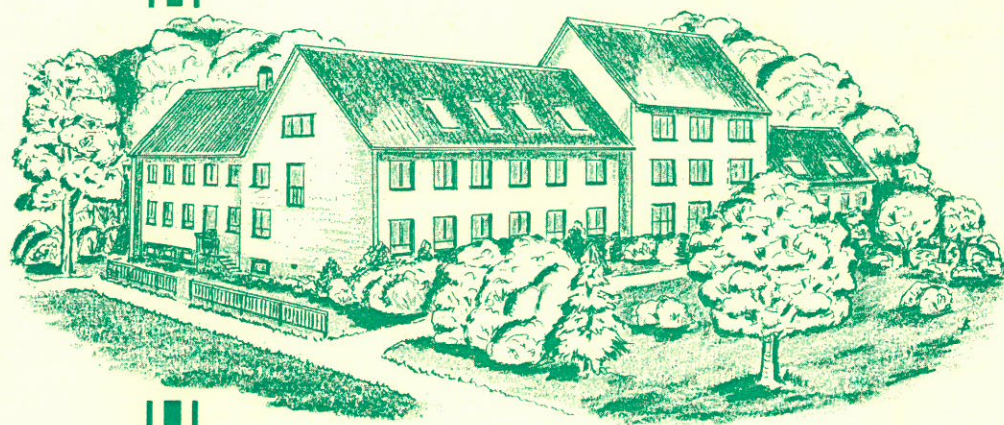

***stidsholt
ungdoms
skole***

1974

STIDSHOLT
UNGDOMSSKOLES
ÅRSSKRIFT

1974

UDGIVET AF
UNGDOMSSKOLENS
ELEVFORENING

FREDERIKSHAVN
EKSPRES-TRYKKERIET
1974

INDHOLD

Kristin Lavransdatters Betlehem	<i>Hans Jakobsen</i>
Formning	<i>Jens Sigurd Pedersen</i>
Sprog, ledninger og knapper	<i>Jens Rye Larsen</i>
Året, der svandt	<i>Grethe Buhrkall</i>
Matematikken i ungdomsskolen	<i>John Andersen</i>
Den „levende” gymnastik og bevægelsesglæden	<i>Karen Rand</i>
Carl Nielsen og hans musik	<i>Jørgen Farum Jensen</i>
Thorvald Aagaard	<i>Sofie Buhrkall</i>
Korte hilsener	
Meddelelser	
Elevfortegnelse	
Regnskab	

Kristin Lavransdatters Betlehem

I årene 1920–22 berigedes nordisk digtning ved Sigrid Undsets 3 binds store middelalderroman Kristin Lavransdatter. Især for denne, men også for en følgende betydelig roman fik Sigrid Undset i 1928 Nobelprisen, og bøgerne blev oversat til en lang række europæiske sprog.

Ved hendes død i sommeren 1949 bragte vidt forskellige litteraturkendere nekrologer, der lå langt over, hvad man gennem mange år havde læst fra digtningens verden. Ved mit årlige besøg på Vester Dalar-nes folkehøjskole i Malung gav en elev mig et avisudklip med en om-tale af Sigrid Undset endnu bedre end jeg havde læst herhjemme. For-fatteren til den skriver bl. a.: „I alt, hvad jeg i disse dage allerede har læst om den afdøde digter er der to ord, som går igen: Mesterværk og Kristin Lavransdatter, og jeg føler mig overbevist om, at sådan vil det også være om et kvart eller et halvt århundrede, og når mange nye bøger bliver skrevet – og atter glemt, vil Kristin Lavransdatter blive husket og beundret. Jeg blander gerne min røst med de andres, når de kalder den Sigrid Undsets mesterværk, men ganske specielt vil jeg fremhæve dens troværdighed, ja jeg vil påstå, at jeg aldrig har læst noget, som i samme grad har virket så troværdigt på mig som storværket om Kristin”.

Nu er et kvart århundrede gået, siden den svenske litteraturkender skrev disse mindeord, og tiden har vist, at hans bedømmelse var rigtig.

Kransen – Husfrue – Korset – hed de tre bind, der nu er samlet i eet på omtrent tusind sider. De tre betegnelser er bevaret; men Kristin Lavransdatter er bogens navn, Kristin selv følger den fra de første til de sidste linier, og „troværdigheden” svigter intet sted.

Man kan forsøge at gætte på, hvorfor første bind hedder Kransen. Navnet henleder tanken på blomster og blomsterkrans og dermed på sol og skønhed, men navnet minder ligeledes om sorg og savn. På første side får vi at vide, at forældrene havde mistet tre smådrengene i den spæde alder, før Kristins fødsel. Af dalens smukke blomster havde Lavrans

og Ragnhild bundet deres krans til de små. På bogens tredje side ser vi Kristin i den lyse morgen springe jublende rundt i soveværelset, det var den gladeste dag i hendes syv-årige tilværelse. Hun skal med faderen til sæters, se kvæget og plukke blomster deroppe. Det er symbolet for Kristin, at lys og skygger vekslede over barndomshjemmet. Som hun oplevede dette hjemme på Jørundgård, blev hun efterhånden fortrolig med det, som ung pige, og senere som husfrue i det hjem hun fik sammen med Erlend Nikulaussøn.

Om Kristin Lavransdatters længsler og skuffelser, hendes kampe og kriser skal ikke berettes her, – heller ikke om de mange mennesker på godt og ondt, der krydsede hendes vej.

Hvad bliver der tilbage af en roman, når alt det, der normalt regnes som det spændingsgivende, bliver udeladt? Men mere end een litteraturkyndig har sagt: I enhver god roman skal der et tidsbillede og et livsbillede, – der er altså ikke stillet fordringer om, at der skal ske en masse ting. Mon ikke man kan fastslå, at man godt kan viderebringe et stort digterværks budskab uden at genfortælle så mange af dets begivenheder, og det er måske ikke nødvendigt at tilføje, at med almindelige underholdningsbøger, selv „de meget gode“, er det ganske modsat. De står og falder med deres handling. Foruden det lille træk fra Kristin Lavransdatters barndom bringes hermed to, et fra andet bind og et fra sidste.

Kristin omtaltes ofte som Husfrue efter sit giftermål med Erlend. Juleaften var der det år, der her er tale om, ingen gudstjeneste i den lille kirke i dalen, og heller ikke frommesse julemorgen. Præsten var rejst, og indtil der kom en ny, var menigheden henvist til en anden kirke. Kristin savnede denne gudstjeneste, og da de andre gik til ro juleaften, gik Kristin til kirken, glad over at hun havde en nøgle til kirkedøren. Lysende for sig med lygten fandt hun vej frem mellem tuer og sten. Inde i kirken var der gennemtrængende koldt. Hun frøs og var bange i den mørke, tomme kirke. Hun gik stille op til alteret. Alterbordet var den nøgne sten, bøger og alterbæger var låst ned i en stenkiste. Ved lygtens svage skin fandt hun frem til en bæk langs væggen. Hun svøbte sin kåbe der var våd af regnen derude om sig og søgte at samle tanker om dette, at nu i denne stund var det atter den hellige midnatstime, da Kristus lod sig føde i Betlehem. „I den almægtige Guds navn er jeg her“ trøstede hun sig selv, og da fik hun mod til at nærme sig krucifikset, som hun kunne skimte i mørket over sig.

Hun satte sig igen, og nu kom fra dybet af hendes sind nogle ord, hun kendte fra barndommen derhjemme, og hun kunne sige dem nøjagtigt, som de lød, selvom hun ikke havde tænkt særlig på dem i de mange år:

Betlehem, det betyder brødets hjem, for i Betlehem julenat blev mennesket givet det brød som nærer os til det evige liv.

Det er godt for mennesker at kunne og ville give, men det er også godt at kunne tage imod. I den kolde, mørke nat opdagede Kristin, at det var så velsignet at tage imod, og hun glemte det ikke, men mange år skulle følge efter denne julekvæld, og i den tid blev det Kristin Lavransdatters lod at give.

En anmelder skrev, da tredje bind udkom: „Dette er et menneskes historie, et hjertes liv uforglemmelig fortalt”.

Ordet „troværdighed” melder sig atter. Det er netop troværdigt, hvad vi møder, fordi det altsammen betegner en fortsættelse hos Kristin, sådan som vi har lært hende at kende. Ved afgørende beslutninger i sit liv har Kristin vist et stort mod. Det viser hun også, da hun som ældre melder sig til optagelse i et kloster. „Hun var ribbet for blomster og blade, men kvistene var ikke hugget af, og hun var ikke fældet”, skriver Sigrid Undset.

Men så kom Pesten – den sorte død – den havde et stykke tid været frygtet, grundet på rygter fra andre egne. Pesten brød løs i hver gård over hele bygden. Død og gru og nød syntes at hensætte folk til en tidløs verden.

Tiden før alt dette syntes efterhånden at være et uvirkeligt eventyr. Kristin kæmpede med overmenneskelig kraft for de syge og døende, og hendes eksempel smittede et stort tal af klosterets kvinder. Altid var hun, hvor der var størst trang, og hun vidste, at hver gang hun tog en lidende ved hånd og en døende i sine arme var det med sit eget liv som indsats. Ingen advarsler fra nogen hjalp.

Tilbage står kun at fortælle om hendes død, det er bogens næstsidste side: Der går en lige linie gennem Kristin Lavransdatters liv fra barnelegen på Jørundgård til hendes sidste stund, men tydeligst og allermest troværdigt og lysende er linien fra julekvælden i den lille kirke.

Man spørger: Hvorfra fik hun kraft til at virke og til at leve sit på mange måder krævende liv. Stærk livsholdning og rig menneskelighed rækker langt, men ikke langt nok for Kristin Lavransdatter, men det

gjorde ordene: I Betlehem julenat blev mennesket givet det brød, som nærer os til evigt liv.

Skulle ordene, hentet fra det norske tungemål, forekomme os, trods gentagelsen, noget fremmedartede, kan vi glæde os over at synge dem, som vi kender dem:

*Kirke, du er vort Betlehem,
og alle de små derinde,
efter som det er sagt til dem
skal deres Frelser finde
med juledags evangelium
i hjertekammerets krybberum.*

Hans Jakobsen.

Morfar
og Yoon
2. juledag

Formning

*Ja, vort liv det skal forme sig rigt
som et strålende yndefuldt digt.*

Det er skolens formål at dygtiggøre ungdommen til at gå ud i samfundets og erhvervslivet, velegnede til at opfylde de krav, man med rimelighed kan stille, men først og fremmest er det skolens opgave at fremme alle

muligheder for, at ungdommen kan vokse op til harmoniske, lykkelige og gode mennesker.

Hvad hånden former er åndens spor . . .

I undervisningsvejledningen for ungdomsskoler angående formål og motivationer for faget formning nævnes:

at gøre eleven fortrolig med brugen af billedlige og plastiske udtryksmidler.

at stimulere lysten til og forståelsen af skabende arbejde.

at hjælpe til at finde personlige udtryksformer.

at danne det naturlige grundlag for sund vurdering og forståelse for kunst.

at sætte i gang med gode fritidsbeskæftigelser.

at bidrage til sider af karakteropdragelse som selvstændighed, samarbejdsvilje, tolerance, sans for orden og ærlighed i udtryk.

Formning er et skabende arbejde, og de unge vil her kunne eksperimentere med såvel traditionelle som utraditionelle materialer og arbejdsformer. De vil kunne lære at gennearbejde deres ideer fra skitseplanet til færdigt resultat og gennem deltagelse i fællesarbejdet vil såvel samarbejdsvevnen som formningsfaglig forståelse udvikles.

Formning dækker derved mange samfundsmæssige og individuelle behov. – Men formning er noget mere – en livsholdning.

Den historiske udvikling viser, at ethvert samfund vil søge at bekæmpe de pædagogiske ideer, som truer samfundets struktur, og det vil søge at forme den skole, det har brug for.

De moderne skoleproblemer er slet ikke nye. Hensynet til den enkelte, selvstændig iagttagelse, kravet om førstehåndsviden og selvstændig tænkning, om en harmonisk udvikling af sjæl og legeme, om personlighedens og karakterens opdragelse – alle disse tanker kan føres tilbage til den klassiske oldtid.

Den europæiske skole begyndte i Grækenland, hvor ordet skole oprindeligt betød fristed eller frihed. Filosofterne, de store tænkere i det gamle Grækenland, formede her grundloven for alt, hvad vi i vore dage kalder iagttagelsesundervisning, i den bekendte sætning: „Den enkeltes sanseiagttagelse er kilden til al vor viden”.

Oldtidens store tænker Sokrates (469–399 f. Kr.) – også kaldt verdens første ungdomsskolelærer – prøvede gennem samtaler med de unge at lære dem at tænke selvstændigt, og hans berømte elev Platon skrev

den første opdragelselære med det formål at skabe det fuldkomne menneske i den fuldkomne stat. Allerede nu får skolen sin udformning som humanistisk og menneskelig, for „ingen påtvungen kundskab kan fæste rod i sjælen”. Alexander den Stores berømte lærer, Aristoteles, som lagde grunden til den verdensopfattelse, der senere blev overtaget af pavekirken, siger: Livets mål er at vinde den højeste lykke, men kun i ordnede samfund kan mennesket nå sin egentlige bestemmelse. Skolens vigtigste opgave er at opdrage ungdommen og medborgeren til karakterfast dygtighed.

At skabe harmoni mellem legeme og sjæl udtrykt i ordene: En sund sjæl i et sundt legeme, lyder helt moderne, men er dog oprindelig formuleret af den berømte romerske pædagog Quintillian, der levede omkring år 100. Han var lærer i veltalenhed og skrev en udmærket opdragelselære, som gennem hele Middelalderen lå gemt i et kloster. Den blev først draget frem i 1519, men så satte den også liv i hele den pædagogiske bevægelse, som brød frem med reformationen. Pavekirkens tusindårsrige fik sit grundskud. Luther forlangte ikke blot skoler af hensyn til den kristelige oplæring, men betoner gang på gang skolens verdslige betydning, „fordi verden trænger til duelige mænd og kvinder”.

Også tanken om tvungen skolegang begynder at tage form.

I årene 1400–1900 skete der en række ejendommelige svingninger i opdragelsestanker – fra den ene yderlighed til den anden, fra de højeste og smukkeste drømmerier til den strengeste og mørkeste rettroenhed, fra yderliggående fornuftdyrkelse til romantiske sværmerier og snæversynet nationalisme. Men den pædagogiske udvikling kendetegnes ved, at kirken og enevældens skole efterhånden blev afløst af folkestyrets skoler, og der skete en indre fornyelse, hvor man søgte at virkeliggøre de store skolemæssige fremskridtstanker.

Vil selv du fatte dit væsens rod, skøn på de skatte, de efterlod.

Blandt de mange var der særlig tre pædagogiske og skolepsykologiske ideer, der tog form og satte liv i forældre- og skolekredse i Danmark og var derved med til at danne det moderne skolebillede.

Det levende ord.

Friskolen blev revolutionen i det danske skolevæsen. Grundtvigs syn på det folkelige og det kristelige og Kristen Kolds psykologiske forståelse af barnet og de unge rejste nye mål for skolen og skabte et nyt og

epokegørende pædagogisk hjælpemiddel med „det levende ord” – den levende fortælling.

Det skulle være en levende skole – skolen for livet og ikke „for døde kundskaber”, som jo hindrede den egentlige tilegnelse. „Hvad der skulle i hjertet blev i hjernen”. Det er jo forståeligt, at Grundtvigs skoletanker fandt genklang i danske bondehjem, hvor „skolen for livet” naturligt begynder i hjemmet.

*Ja, tal nu sandt om småt og stort,
og jævnt om alt det høje,
thi godt er alt, hvad Gud har gjort,
og klart er barnets øje.*

Skolen skulle være igangsætteren „At oplive og oplyse”, var Kristen Kolds svar, når der spurgtes, hvad han ville med sin skoleform”. Jeg vil sætte unge i gang, så de aldrig går i stå”.

De frie skolars betydning ligger da heller ikke blot i, hvad de selv direkte har udrettet, men nok så meget i, hvad de indirekte har været årsag til i retning af reformer i folkeskolen.

Det levende arbejde.

Arbejdsskolens program er gennem et minimum af kundskaber at udløse et maksimum af selvstændige interesser og erfaringer i den samfundsborgerlige opdragelses tjeneste. Det er altså med andre ord elevens selvvirksomhed, der sættes i højsædet. „Learning by doing” at lære gennem handlinger. En af arbejdsskolens grundlæggere, Montaigne siger: Min elev skal ikke opremse sin lektie, men så vidt muligt udføre den og repetere den i handling. Livsvisdommen ligger, efter Montaignes mening, i evnen til harmonisk at forme livets gave, og han spørger: Har du forstået at tænke over og at ordne dit liv? Har du forstået kunsten at hvile, så har du gjort mere end den, der har indtaget riger og byer. Montaigne ønsker, at undervisningen skal vække elevernes kærlighed til studier og lære dem, hvordan de bør leve.

Det levende billede.

Europas mest vidtskuende pædagog Amos Comenius, der tumlede med sine vidt spændende samfunds- og religionsidealer samlet i eet stort ønske: Een Gud og eet folk og een verden. Comenius er den første, der løfter opdragelsesspørgsmålet op fra at være et individuelt spørgsmål eller et kirke- og konfessionsspørgsmål til at være et samfundsspørgsmål.

Skal man skabe en bedre verden, må den bygges op gennem ungdommens opdragelse. Han er den første, der giver en sammenhængende fremstilling af opdragelsen fra fødsel til den voksne alder. Hans skoletanker omfatter en samfundsskole, der forbinder enhedsskolen med arbejds skolens bærende principper, og han har gjort et banebrydende arbejde for at bygge undervisningen og opdragelsen på elevernes selvstændige iagttagelse og selvvirksomhed. Han siger herom følgende, der viser hans forståelse af alt det, vi i vore dage kalder skabende arbejde: Eleven skal med ufortrøden iver undersøge, håndtere, øve, forme og gentage alt det stof, som de har fået gennem sanserne, hukommelsen, fornuften og hånden.

Til de frie skolers slagord „Den levende fortælling” og arbejds skolens krav om „Det levende arbejde” føjes her ønsket om „Det levende billede”.

— — —

Dette var „noget” om, hvordan nogle af de mange pædagoger (opdragere til vidt forskellige tider, på vidt forskellige steder og med vidt forskellige forudsætninger, men med samme målsætning har formuleret deres syn på, hvordan livet skal leves, så det former sig rigt i en meningsfyldt tilværelse. Fælles for dem alle er erkendelsen af, at jo tidligere denne formning af mennesket begynder, des bedre. Spildprocenten bliver mindre og misdannelser lettere at forebygge.

Pedersen
forklarer

Netop i dagens Danmark er „skole for livet” sagen. Der, hvor alle gode kræfter vil samarbejde for at forme en vågen, dansk, kristen ungdom. En ungdom, der kan bygge Danmarks fremtid, skabe hverdag om til fest.

At investere i uddannelse må være at danne – at forme en ungdom, der ikke blot er oplyst, men oplivet.
en ungdom, der ved og vil, hvad den skal,
en ungdom, der er sat i gang, så den selv kan være igangsætter,
en ungdom, der vil „noget”.

Må jeg her minde om de kendte linier fra Stidsholt-sangen: – „ja, vi får noget med herfra, når snart skolen slutter” –. For mange har det måske været svært at definere, hvad dette „noget” er. Måske en indre oplevelse, der satte „noget” i gang, der førte til en bedre livsholdning – formning af åndens spor.

Jens Sigurd Pedersen.

Sprog, ledninger og knapper

Er de nu gået helt fra sans og samling på Stidsholt? Ja, det spørgsmål fristes man til at stille sig selv, når man første gang åbner døren ind til det, der engang ganske uskyldigt hed klasse 8. Og nu – man ser en række kaninbure med plexiglasfacade, en syndflod af ledninger, knapper og lys.

Vi har fået et sproglaboratorium, eller som det også kaldes, et indlæringsstudie.

Jeg skal forsøge at fortælle jer en lille smule om, hvordan sådan et uhyre fungerer, men allerførst, hvorfor vi overhovedet anskaffede det.

Det er en kendt sag, at de elever, vi modtager på efterskolerne, ofte har vandret fra det ene nederlag til det andet i folkeskolen, og dette gælder måske ikke mindst med hensyn til sprogindlæringen. Den traditionelle sprogundervisning er baseret på en bog, og så er vi allerede sunket i problemernes dynd til op under armhulerne, for mange elever har i forvejen vanskeligheder med dansk, og man skal ikke være i besiddelse af de store mængder fantasi, for at forestille sig, hvad det betyder, når de begiver sig ind på fremmed grund.

Jens Rye
Indoktrinerer
i sprog –

Når vi tidligere drev almindelig klasseundervisning, foregik det på følgende måde: en elev blev sat til at læse et stykke af en tekst op, mens resten sad og stort set spildte deres tid. Når han havde læst – med mange fejl, som burde være undgået, skulle han så oversætte det læste, fik måske et par spørgsmål på sproget til teksten – og så videre til næste offer. Derefter hørte man dem i de gloser, de enten selv havde siddet og skrevet ned i læsetimen – eller havde skrevet af efter en retsindig kammerat.

Kort oversigt over systemets uheldigheder: bog-centreret undervisning (omtalt ovenfor), for megen passivitet og spildtid, nødvendigheden af forberedelse, for kort tid til at tale det fremmede sprog, manglende koncentration, for stiv lektionsstruktur, for få differentieringsmuligheder.

Og hvad så nu? Ja, vi har delt en normal intensiv lektion op i tre dele: a) læsetræning, b) glosetræning og c) spørgsmål til teksten.

a) LÆSETRÆNING: har den betydning at eleven her koncentrerer sig om at udtale sproget. Gennem deres hovedtelefoner hører de et bånd, der afspilles fra lærerstationen. Her læses en sætning, som eleverne så gentager i en pause på båndet. Samme sætning repeteres for at give mulighed for evt. rettelser, hvorpå der atter følger en svarpause. Altså: eleverne hører hver sætning to gang og læser den højt to gange – og alle elever gør det samtidig – boxene, de sidder i, hindrer dem i at forstyrre hinanden.

b) GLOSETRÆNING: hører med, fordi det er igennem denne, at man udvider sit ordforråd. Samtidig er det en opslagsøvelse. Tekstens nye, vanskelige og vigtige ord er forud for timen skrevet på transparent til overheadprojektoren, og eleverne kan nu gå igang med at finde ud af dem. Altså: alle elever får lejlighed til at svare på alle ord, fordi eleven i box 1 ikke kan høre, hvad kammeraten i box 2 har svaret. Det er ikke alle, der hver gang når at finde alle ordene, – men vi må og skal jo respektere forskellen i arbejdhastighed.

c) SPØRGSMÅL: stilles på sproget med krav om svar på sproget og af to grunde: 1) eleven lærer at udtrykke sig på det fremmede sprog og 2) han dokumenterer, at han har tilegnet sig indholdet af det læste. Og igen: alle har mulighed for at besvare alle de stillede opgaver.

Som I ser, har vi fjernet spildtid, undgået en masse fejl i oplæsning, fjernet nødvendigheden af forberedelse og indført en i hvert fald relativ differentiering.

Systemet betyder endvidere, at alle er i konstant aktivitet, hvilket skærper koncentrationen op i betænkelig nærhed af de 100 pct.

Henny indoktrineres ...

Når vi læser extensive tekster (frilæsning) lægger vi hovedvægten på at lytte og forstå. Vi kan høre et hørespil, hvorefter jeg stiller eleverne en række spørgsmål, som jeg giver f. eks. tre svar på: a, b og c. Eleverne vælger så det svar, der efter deres mening er det korrekte og skriver dets bogstav. Denne opgavetype er særdeles populær.

Vi bruger masser af musik i sproglaboratoriet. Normalt indleder og slutter vi timen med musik, ligesom vi har musik i baggrunden under glosetræningen, som i kraft af sin mekaniske karakter ikke fordrer den samme arbejdsro, som de andre koncentrationskrævende operationer. Musikken har den meget væsentlige funktion, at den er medvirkende til et positivt arbejdsmiljø, og desuden opsuger den svar og løsninger så de, der sidder i naboboxene, intet hører.

Det tekniske er egentlig ret enkelt, selv om det ved første blik kan virke nok så kompliceret.

Lærerstationen består af et kontrolpanel, som kan udsende et program til eleverne. Endvidere sætter det læreren i stand til at aflytte den enkelte elev, tale med den enkelte elev samt tale til alle eleverne på en gang. Læreren er udstyret med hovedtelefon med indbygget mikrofon til disse formål. For at undgå at skulle tage hovedtelefonen af og dermed miste kontakten med eleverne har lærerpulten iøvrigt en overheadprojektor i stedet for tavlen. Programmerne sendes ud ved hjælp af en cassettebåndoptager.

Elevstationerne er forskelligt indrettet. I de fleste er der blot en hovedtelefon med indbygget mikrofon, således at eleven kan aflytte de udsendte programmer og besvare de stillede opgaver. Men i to af boxene har vi særlige sprogbandoptagere, således at disse elever kan arbejde uafhængigt af lærerstationenes programmer. Læreren kan stadig aflytte og vejlede. Eleverne lægger deres cassettebånd i sprogmaskinerne, som har et særligt spor fri til elevsvar. Her besvares så de opgaver, som stilles på lærersporet (mastersporet). Dette system sætter os i stand til at undervise i for eks. engelsk og tysk i samme time eller at undervise på forskelligt niveau.

Det store problem, da vi anskaffede laboratoriet, var, hvorvidt den personlige kontakt mellem lærer og elev ville lide ved det. Det viste sig at gå lige omvendt. Kontakten blev intensiveret, fordi eleverne ved, at det de fortæller læreren, hører han og kun han. Jeg har aldrig inden for den tid, jeg har undervist været i så nær kontakt med mine elever,

som jeg er nu – og det er ikke mindst glædeligt, så glædeligt, at man næsten glemmer den arbejdsbyrde, som produktionen af programmerne er. Den investering var slet ikke så tosset endda – nemlig.

jens rye larsen.

Året, der svandt

Glædelig jul allesammen ønsker vi jer alle, som ad denne vej modtager vor julehilsen! Tak for året, der svandt, siger vi til alle, vi var sammen med på skolen i ti måneder og til dem, der har kigget ind til os, eller vi på anden måde har haft kontakt med!

Det er dog frygteligt, som tiden flyver afsted, siger man så ofte, men det er jo ikke spor frygteligt, det er jo dejligt, for det er tegn på, at tiden går godt, og så er det bare, om vi når at få det ud af den, som vi gerne skulle. – Der er visse ting, der forsøger at overbevise mig om, at der atter er gået et år. Kalenderen må man jo tro på, – årstiderne har skiftet det regelmenterede antal gange, børnene er blevet et godt stykke større, og vi er kommet til at kende mange flere mennesker og er blevet mange oplevelser rigere.

Ind-
byggerne
i den nye
pavillon
m. fl.

Vores fælles skole er fyldt med traditioner. Mange hverdage og festdage i et år ligner dem fra året før og mange år tilbage, og når vi her siger: Kan du huske åbningsdagen? Kan du huske, når vi spillede scetch? Kan du huske fastelavnsfesten? Ja, kan du huske det og kan du huske det? Så er det ikke blot eleverne fra det forløbne år, men mange flere, der vil nikke genkendende, når de bliver mindet derom. Hverdagen i Stidsholt er præget af arbejde.

Dagen begynder med morgensang. Derefter er der foredrags- eller fortælletime, og resten af formiddagen går med obligatoriske timer – alm. skolefag. Om eftermiddagen har man så mulighed for at beskæftige sig med de ting, som man har størst behov for, lyst og evner til.

Der tilbydes:

sang	engelsk	stoftryk
musik	tysk	knytning
dramatik	fysik	kjolesyning
skak	matematik	træsløjd
fodbold	teknisk tegning	metalsløjd
håndbold	maskinskrivning	keramik
redskabsgymnastik	træningsregning	formning
fri idræt	træningsdansk	tegning
terrænsport	regnskabsføring	læderarbejde
foto	første hjælp	hækling
filmværksted	motorlære	husholdning

Efter læsetimen om aftenen har der været film, scetch, sang, oplæsning, besøg på hinandens værelser, eller man spillede fodbold, volleyball, bordtennis eller så fjernsyn. Sommetider synes nogle, at der sker for meget om aftenen, andre synes, der skulle ske mere. Nogle vil gerne med til en mængde ting og hele tiden, hvorimod andre synes, de har behov for bare at sidde og slappe af enten på værelset eller i dagligstuen, og det regulerer sig efterhånden.

I week-enderne blev mange her på skolen, og det var ikke lige mit indtryk, at I blev, fordi der var nogle lektier, I skulle lære, eller stile I skulle skrive, snarere det, at det var rart bare at være sammen uden noget strengt program, der skulle følges.

Fru
Lysemose
hjælper
med
dragter til
„Nitouche“

Til julestue havde vi den glæde, at rigtig mange var mødt op af forældrene, og vi havde en festlig aften. Efter julemiddagen vekslede sang, musik og optræden, og aftenen sluttede med leg og dans. Der var ikke mange fædre eller mødre, der fik lov til at benytte stolene den aften i ret lang tid ad gangen. Så var der juleferie, og vi skiltes for at holde jul hver for sig, for at mødes igen i det nye år. Forældrene var inviterede fem gange i løbet af skoleåret, men jeg tør nok sige, at denne aften lige før jul var den festligste.

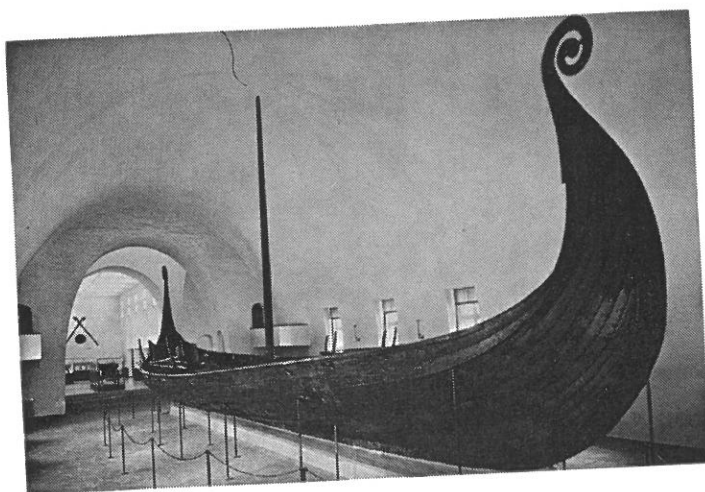
3 fra
Grønland
+ 1 fra
Læsø

Adskillige elever startede det nye år med at være i erhvervspraktik, hvilket også forløb udmærket. Nå, det var måske ikke særlig rart for alle dem, der var i praktik på Sverigsbådene, for det blæste ret kraftigt i de dage. De tog det dog frisk med undtagelse af et par enkelte, der pludselig blev „syge” og måtte holde sig hjemme på skolen de sidste dage.

Norgesturen blev et af højdepunkterne i skoleåret. Farum havde nylig købt sig en bus, og med den og en af Nilles busser var transportproblemet løst. Det er mægtigt praktisk, når samme person er lærer om dagen og chauffør om natten. Vi kørte fra Göteborg til Oslo om natten, og da vi kørte hjem, var det også natkørsel. I Oslo var vi rundt om formiddagen og bese Frognaparken, hvor Viegelands skønne kunstværker står og Holmen kollen, den store skihopbakke, Bygdø, hvor vi bl. a. så Vigingeskibene og Tove Heirdals Kontiki.

Vejret var godt, maden var klar og skiene stod og ventede på os, da vi kom til Kongsberg, og vi var hurtige til at komme i gang med begge dele. Guldbrandsens, som er værtsfolk på vandrehjemmet, er rare og hjælpsomme på alle måder. Guldbrandsen gik med os på fjeldet, og det er meget betryggende at have en nordmand med, der har forstand på vejr- og vindforhold. I Kongsberg så vi kirken, og den er så smuk, at man sent glemmer sit besøg der. Endvidere så vi sølvværksmuseet, hvor også kongelig norsk mønt har til huse. Ingen uheld havde

„Oseberg-skibet“

— dette er
3 drenge
i læsetime

vi på turen, kun ømme ben og bagdele og blå pletter alle vegne. Danskerne får også ord for at være meget dristige, når de er i Norge og stå på ski. Her var også mange, der faldt, men det er bare sjovt, og man kommer til at kende hinanden godt på sådan en tur.

Husker I dysterne med de andre ungdomsskoler. Også i år havde vi nogle gode aftener med volleyball, bordtennis og skak. Såvel elev – som lærerkampe foregik med stor iver og fulgt med stor interesse. I år havde vi også besøg af Skibsby skole, som er en skole kun for grønlændere. Det var søde og charmerende gæster. Også denne aften sluttede med dans, dog afbrudt af tovtrækning og sækkevæddeløb.

Idrætsdagen var i år på Hanherreds Ungdomsskole. En dag med godt vejr og god sportsånd. Sent vil jeg glemme drengenes stafetløb. Tænk at skulle se den roligste og sindigste dreng fare af sted som var det en kanonkugle, der var skudt af. De mandlige lærere her på skolen påstod, at det sjoveste var at se pigerne spille fodbold, for pigernes boldbehandling er noget anderledes end drengenes!

Oliekrisen kom. Mange mennesker rundt i vort land gjorde vel det, at de sparede på den måde, at de ikke opvarmede alle rum. Det var vi nødsaget til, til gengæld satte vi ikke temperaturen så højt op som ellers, og så tog vi en trøje mere på. De voksne i vort land var vel ved at have

glemt, hvad det vil sige at spare, og de unge havde vel knapt prøvet det tidligere, men ingen tager skade af det!

15. februar fyldte fru Jakobsen, i familiens kreds kaldet Ris, 70 år. Forstandig, bestemt, retfærdig, glad og optimistisk er nogle af de til lægsord, der i tidens løb oftest er anvendt på de gamle elevers skolemor igennem 39 år, og bedre skudsmål kan man vel ikke ønske sig. Dagen blev fejret i familiens og naboers kreds. Som sædvanlig ønskede hun ikke at blive fejret, men hun skabte en dag, der var fornøjelig for dem, der var med.

En af vore lærerkræfter måtte vi til jul tage afsked med, og det var vi ikke glade for. Det var Birthe Christensen. Der var andet der trak. En mand fra Tornby var langt at foretrække for vores selskab. Tak for tiden, du var her og hjertelig til lykke med dit ægteskab, Birthe!

Jens Rye Larsen kom og overtog sprokundervisningen, og de to, den „gamle“ og den „nye“ sproglærer snakkede så meget sammen om undervisningsformen, at der for eleverne ikke mærkedes nogen stor forandring i undervisningen, og det viste sig også ved prøverne, at de klarede sig fint. Også i lærerkredsen gled Jens Rye let og naturligt ind, så vi med det samme vidste, at her havde vi fået en medarbejder, der 100 pct. gik ind for arbejdet og fællesskabet på ungdomsskolen. Se andet

Fru Farum
på
„dukse-
pladsen“

10. b
arbejder –
hm ... !

sted i årsskriftet om den nye form for sprogundervisning, Jens Rye har startet på.

Til den gode faste stab ud over lærerne hører også Ingrid og Carsten Sørensen, Andreasen, Birthe Laursen. Om dem alle og deres arbejde må vi med tak sige med Osvald Helmuth:

*Det er ikke det, de siger,
det er måden, at de siger det på!
og
Det er ikke det, de gør,
det er måden, at de gør det på!*

Anna Pedersen var på sygehuset en overgang, og Yrsa Østergaard havde barselsorlov, så først måtte den ene afløses og så dem begge. Heldigvis var Maja Lysemose, der har mange års erfaring med undervisning af højskoleelever, og som nu bor i Syvsten, villig til at vikariere, og det blev en stor og god hjælp for os, da hun er meget dygtig og inspirerende.

I maj og første halvdel af juni kom tiden med skriftlige og mundtlige prøver for 9. og 10. kl. Vejret blev dejligt, så vi ind imellem skulle ud at slikke solskin. Elevmødet skulle forberedes, og det er ikke små-

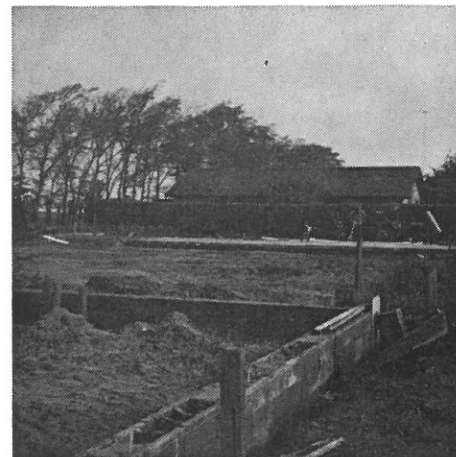
Hygge
i daglig-
stuen

ting, der sker i de dage. Gymnastik skal trænes, til optræden skal der øves, dragter syes og kulisser males. Da elevmødedagen oprandt, glædede vi os til at se de „gamle” elever og evt. deres koner, mænd og kærester. Dagen forløb godt med velkomst, kaffe, foredrag, generalforsamling, Juul Højbjerg lovede at tage et år mere som formand, derpå aftensmad og „Nitouche”, og til slut dans.

Til afslutningen, der nu nærmede sig faretruende skulle stort set de samme ting foregå, men den dag forekommer noget anderledes. Stemningen er den dag så underlig, man føler sig så besynderlig til mode, man prøver at virke fuldstændig naturlig, timerne går, og man ved, at når klokken nærmer sig 17, så siger vi farvel, og der er måske andre ting, man også gerne ville sige til hinanden, men det er bare ikke til at finde ud af netop på det tidspunkt.

Så har vi været ved at bygge lærerboliger i år. Det er to „Panbo”-huse à 140 m². Det er huse bygget af svensk tømmer, selvbyggerhuse. I sommerferien startede Jeppe sammen med de to ældste af vore drenge, Lars og Morten. De tre støbte fundamenterne og rejste husene, og inden deres sommerferie var slut, havde vi haft rejsegilde på begge huse. Så begyndte skolen, og Svend, der er tømremester, overtog arbejdet. Vi har haft smed, elektriker, murer og maler til hver at ordne, hvad der lå inden for deres felt.

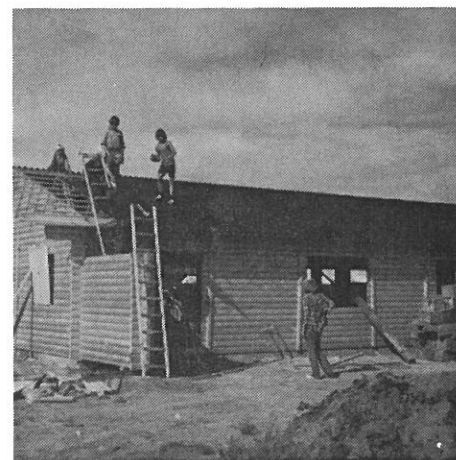
Soklerne støbes –

Det hus, Østergaards skal bo i, er færdigt, og vi regner med, at det andet, som Farums skal bebo, er klar omkring februar.

Der var mange ting, der her skulle omtales, men det hele kan ikke være her, men kom og kig til os, I er velkommen, når I kommer, og ikke mindst til elevmødet, hvor I kan træffe kammerater også.

Grethe Bubrkall.

– og så er huset rejst . . .

Matematikken i ungdomsskolen

Hvad skal matematikken i ungdomsskolen? Vil man have teknisk eller udvidet teknisk forberedelseksamen, er der ingen vej udenom, så skal man have matematik og fysik. Men hører matematikken hjemme på andre planer end lige de prøveforberedende fag. Ja, det gør den da.

Det er også sjovt og spændende, og man får sin opdagertrang tilfredsstillet. Især da nu, hvor den såkaldte nye matematik har set dagens lys.

Den nye matematik, mængdelæren og den matematiske logik, er i stand til at klargøre matematiske problemer på en hel anden måde end tidligere. Der er blevet en sammenhæng, der ikke var før i tiden. Det har dog medført, at man må lære en mængde nye symboler og sammenstillinger.

Mængdelæren går ud på, at man deler alt, hvad mennesket tænker, tror og mener op i to dele. Den ene del kan behandles matematisk, den anden ikke.

Den matematiske del omhandler altså ikke blot tal, men en hel mængde problemer, der er logisk bestemte. Man forlanger blot at et udtryk, et udsagn, skal kunne formes således, at det kan besvares med et ja eller et nej. Ikke begge dele. Ikke måske, eller ved ikke, og så videre. Altså kort og godt ja eller nej.

For eksempel kan man forme en sætning således: REGNER DET?

Denne sætning er ikke matematisk korrekt. Den skulle hedde: DET REGNER.

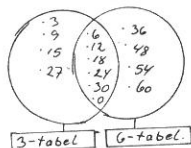
Sætningsbygningen skal altså være således, at der ingen tvivl er mulig, så kan den anvendes i matematisk øjemed.

Mængdelæren kan anvendes til billedligt talt at vise sammenhængen mellem mængder, som tilsyneladende ikke har noget med hinanden at gøre. Man kan altså vise problemer som billeder; man har en metode til at vise den problemstilling, man arbejder med i øjeblikket. Lad mig vise et eksempel.

OPGAVE: Find samtlige fælles tal i 3-tabellen og 6-tabellen.

LØSNING: 0, 6, 12, 18, 24, 30.

Det er muligt med mængdelæren at vise opgave og løsning samtidigt.

Man får foræret både 3-tabellens og 6-tabellens tal samt de tal, der er fælles for dem i et billede.

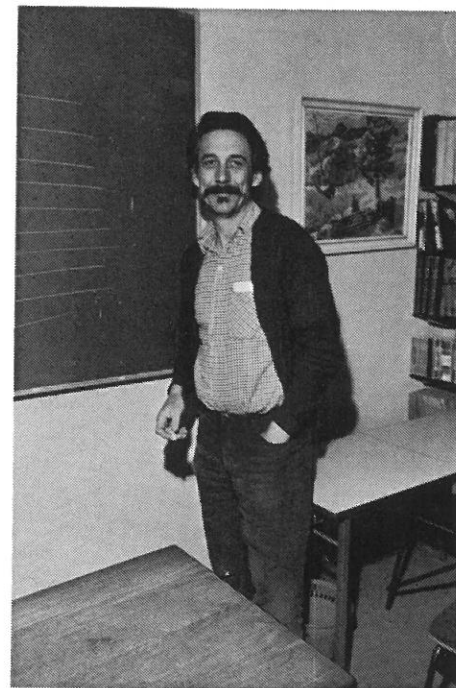
Enhver kan se, hvorfor billedet af mængderne „lapper” over hinanden.

Opgaven kunne også have været formet således: Find samtlige fælles tal og tal, der ikke har noget at gøre med hverken med 3-tabellen eller 6-tabellen.

Man kan selv fylde ud i billedet og bestemme tallenes placering. For øvrigt mangler der tal i billedet.

De gamle grækere i oldtiden opfandt matematikken. Der er en sød lille historie fra den tid, der viser lidt af matematikkens nødvendighed.

I Piræus, Athens havneby, lå et mastehus, som var blevet for lille. Skibene blev større, og masterne ligeledes. Grækerne ville derfor bygge et nyt hus, der var dobbelt så stort som det gamle. De doblede derfor alle målene, men nu viste det sig, at tagspærrene knækkede, når de lagde dem op på plads. Grækerne kunne ikke finde ud af, hvad der var i vejen. De troede, der var fejl i stenene. De endte med at spørge en matematiker, og han kom til det resultat, at når længdemål fordobles,

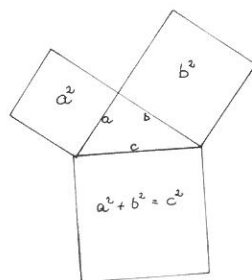

Andersen klar til matematiktime —

ganges rumfanget, og dermed også vægten med 8, så det var ikke matematiske fejl; men stenene kunne ikke bære deres egen vægt med denne vægtforøgelse.

Stenene ligger der for øvrigt endnu og vidner om matematikkens triumf.

Fodsporene på månen er også et vidnesbyrd til evig tid om menneskets evne ved matematikkens hjælp at nå tilsyneladende uoverstigelige hindringer.

Et stykke matematik kan også være smukt. At se Pythagoras' gamle sætning $a^2 + b^2 = c^2$ bevist ved hjælp af en tegning giver ikke kun matematikeren en skønhedsfølelse, men tiltaler alle med sin æstetiske virkning. Og jo mere man beskæftiger sig med matematik, desto større bliver ens følelse for matematikkens skønne verden.

John Andersen.

Den »levende« gymnastik og bevægelsesglæden

Når jeg har valgt det emne, er det fordi, det er mest nærliggende for mig, da det er det fag, jeg har beskæftiget mig med længst.

Hvert år, når et nyt hold elever kommer til skolen, kan jeg ikke lade være med allerede den første dag at »se pigerne lidt an«, spekulere på, om det er nogle, der gerne vil bevæge sig, eller om de i det hele taget har haft gymnastik før. – De har været meget forskellige hvert år endnu.

Når vi så kommer ned i gymnastiksalen og kommer i gang, varer det ikke længe, før der er nogle, der slår igennem enten på den ene eller

anden måde. Der kan være nogle imellem, der virker klodsede, de kan ikke følge rytmen, de kan ikke give udtryk for deres følelser og virker nærmest charmeforladte. – Hvorfor er disse piger sådan? De kan da ikke være lykkelige? – Det må være fordi, at deres krop er blevet forsømt, måske fordi forstandslivet er fremmet på bevægelseslivets bekostning. Fordi der har manglet forståelse for den levende og hensigtsmæssige gymnastiks betydning.

En sund sjæl i et sundt legeme! – Den levende gymnastik må tage udgangspunkt i menneskets behov. Man kan ikke dele mennesket i legeme og sjæl. Men det er to sider af samme sag, uadskilleligt i gymnastikken.

Hvis man så skal prøve at hjælpe en ung pige, der har fået en dårlig fysisk opdragelse, der er skyld i hendes disharmoniske bevægelser, kan man bruge den vekselvirkning, der er mellem legeme og sjæl. Det er derfor, man kalder gymnastikken for levende, fordi den bygger på helheden. Dens opgave er at hjælpe mennesker til at få mere ud af det liv, de lever. Hvis kroppen påvirkes gunstigt, vil det give et sjæleligt udslag i positiv retning, og hvis det omvendt er humøret, der bliver bedre, vil kroppen føle det som velbefindende. Det gode vil trække mere godt med sig, hvor man end begynder: Det sjæleligt bundne menneske vil blive mere frigjort, når det får lært at bevæge sig frit, og det kropsligt bundne menneske vil lettere kunne løse muskulaturen, når sindet påvirkes frigørende.

Bevægelses-
glæde

Gymnastikken kan derfor få en stor betydning for et menneske, fordi det er noget, der angår både legeme og sjæl. Det kan være det vigtigste fag for elever på skolen, for der er vel ikke en time, hvor man har det bedre end efter en gymnastiktime. De føler, at hele kroppen er i orden, at bevægeapparatet fungerer, som det skal. Eleverne føler sig ligefrem lykkelige, veloplagte – med et derpå følgende bad, hvor de giver udtryk for deres velvære ved at overdøve hinanden i de højeste toner. –

Ja, bevægelsesglæden er nok størst hos dem, der ikke har erfaret at eje den før. De kan så senere opdage, at de kan optræde frit og naturligt.

Mennesket er skabt til bevægelse! Det er en selvfølge, at man skal bevæge sig! – Derfor starter vi bevægelsen i de stærke muskelgrupper og lader dem brede sig til de svagere – uden overflødig spænding, så vil man ikke blive slidt, men tvært imod blive trænet op, og bevægeligheden vedligeholdes.

Man er nødt til at lære eleverne afslapningen, som består i at få spændingen til at ophøre helt. Det er grundlaget, – ikke alene for den totale hvile, – men også for at kunne nedsætte spænding under bevægelse. – Det er det, den levende gymnastik bygger på: at finde spændingsbalancen og derigennem den bevægemåde, hvormed man opnår størst mulig ydelse med mindst mulig kraftforbrug.

Faget gymnastik har en særstilling. Det formidler den fysiske opdragelse. Denne opdragelse er blevet mere fri. Den tvinger ikke mere ind i en form, men i stedet for løser den ud af en bundethed. I denne frie opdragelse lærer man eleverne at bruge fødderne rigtigt. Dermed skabes der et fundament for den levende balance, der er betingelsen for den gode holdning og den gode bevægelse i enhver situation.

Bevægelseslivet lukker op for følelseslivet. Derfor er gymnastikken så vigtigt et fag for eleverne, fordi det både angår legeme og sjæl. Igen-nem gymnastikken kan de tilegne sig mulighed for at få et levende, bevægeligt og modtageligt sind – og derved få mere ud af livet. –

Som et stort hjælpemiddel, og det er meget nødvendigt, har vi musikken til gymnastiktimerne. Før hen lavede man øvelserne, og derefter satte man musik til. I dag er det modsat. Man hører en frisk melodi med en god rytme, en, der kan bruges til rolige bevægelser, eller en, der kan bruges til fodledsøvelser. Selve stemningen i musikken er af stor værdi, den er med til at løse fra en bundethed. Det skal også helst

være musik, som eleverne er med til at vælge, noget, de er vant til at høre, pop, jazz eller beat – ind mellem alt det andet. – Det vil altid „slå kegler”. Musikken får eleverne til at lytte, til at slå sig løs, til at bevæge sig, glæde sig, glemme alle sorger og bekymringer. Derfor er musikken nødvendig i gymnastiktimerne. Den hjælper til at finde rytmen, den giver dem større bevægelsesglæde i den levende gymnastik.

Når man har beskæftiget sig med gymnastik her på skolen i fem år, tænker man på, om man nu har gjort det godt nok. Man fantaserer om, hvad der er forkert, og hvad der skal laves om. Der er nemlig aldrig noget, der er helt færdigt. Man hører „det helt store” i musikken og får sjældent det ud af det, som man ønskede.

Men sådan er det vel med alting her i livet, man er aldrig færdig, der er altid noget, der enten skal laves om eller bygges videre på.

Som jubilar fra Den jyske idrætshøjskole i Vejle kan jeg ikke lade være at tænke tilbage til min tid der som elev. Forstanderen, Svend Aa. Thomsen, lærte os om bevægelsesglæden ved at sende os på løbeture ned igennem Vejles bøgeskove, fyldt med skrænter. Men vi havde ikke mere fart på, end vi samtidig fik øjnene op for alt det smukke i naturen. Selv bevægede han sig som en kat. Jeg prøvede engang at følge hans fodspor, men det var mig helt umuligt. (Han var danmarksmester i 110 meter hækløb).

Dette ophold fik betydning for mig, som et ophold her på Stidsholt har betydning for eleverne. Men der kan godt gå nogle år, før det går op for en, hvor stor betydningen har været. – Vi lærte på „Den jyske”, at viljen til at ville, skaber evnen til at kunne! Uden fantasi og håb om at nå et mål, når man det ikke. Dette gælder i gymnastikken, som i alle andre fag. Drømmen om at nå sine ønskers mål, skal der ligge vilje bag, og den skal sættes højt, men ikke højere end chancen for at nå dem er til stede.

*Frem i takt, frem vi går,
thi nu kaster vi vor terning,
og vor ungdoms glade gerning,
vil vi røgte mange år.
I landet rundt det snart vil kendes:
„Vi deler gerne af vor skat”!
De unge, som til skolen sendes,
vil med energi ta' fat.
Frem i takt til vort ord,*

*skal den danske ungdom lytte,
kendes skal i gård og hytte:
„Vi på ungdomsgerning tror“.*

Med dette vil jeg slutte, og jeg sender de bedste hilsener til jer alle med ønsket om en rigtig glædelig jul og et godt nytår. Tak for i år!

Karen Rand.

Carl Nielsen og hans musik

Tegn. af Jensenius. B.T. 8. Juni 1925

*Carl Nielsens Symfonier
er kendt fra Syd til Nord,
men hvilket af hans Værker
har sat sig dybest Spor?
Det er saamænd „Jens Vejmand“,
den kære Melodi,
der var en Landeplage
i 1909.*

Skal man give udtryk for et menneskes karakter, liv og færd, er man nødt til at beskæftige sig med litteratur, som er skrevet om dette menneske af hans samtidige. Men ikke mindst er man forpligtiget til at læse litteratur skrevet af personen selv, hvis sådan findes. Carl Nielsen har været meget produktiv, hvad prosa angår. Han har blandt andet skrevet en del kronikker, som er samlet i en bog: „Levende Musik“. „Min fynske barndom“ er Carl Nielsens biografi, skrevet af ham selv. Dette værk er noget af det fineste, der er skrevet på dansk inden for memoireværker, og ligger til grund for min skildring af Carl Nielsens første atten leveår.

Den fynske barndom.

Carl August Nielsen fødtes den 9. juni 1865 i Nørre-Lyndelse sogn cirka 15 km syd for Odense, som søn af maler Niels Jørgensen og hustru Maren Kirstine. I dette ægteskab fødtes 12 børn, hvoraf Carl var nummer syv. Fødehemmet lå på et sted, som kaldes Sortelung. Dette hus

bestod kun af to værelser og et køkken, så megen plads var der ikke. Niels „Maler“ som faderen kaldtes og Maren Kirstine var økonomisk set fattige folk og deres eneste rigdom var hjemmets gode ånd og de mange børn. Helt galt blev det med økonomien, da Niels Maler blev indkaldt i 1864 til Kronprinsens Regiment. Den lokale befolkning var meget hjælpsom, men Maren Kirstine var en meget stolt og ærekær kvinde, og det pinte hende meget, når hun måtte modtage hjælp af andre. Det fortælles at en regeringskommission engang indfandt sig på egnens skole for at uddele understøttelse til mindrebemidlede soldaterkoner. Maren Kirstine indfandt sig på skolen, gik op til de høje herrer og spurgte dem, hvordan dette skulle forstås. „Er det noget, der tilkommer os som en ret, eller er det fattigunderstøttelse, thi i så fald tager jeg ikke imod den“. Det gav et sæt i herrerne, de så på hinanden, og en af dem sagde: „Jo, min gode kone, De er i Deres fulde ret“. Først da rakte hun sin hånd frem.

Maren Kirstine var af musikalsk slægt. Selv var hun musikalsk og havde en: „ikke stor, men dog klar og fastliggende stemme“. Hendes blinde halvbroder Hans Andersen var organist ved Dalum kirke nær Odense. Under et besøg hos denne mødte Carl for første gang klaveret. Han var meget betaget af dette instrument. Han fortæller: „Her ligger tonerne i en lang række skinnende for mine øjne. Jeg kunne ikke alene høre dem, men jeg kunne se dem, og jeg gjorde den ene opdagelse efter den anden. Allerførst at de dybe toner gik til venstre og de høje til den anden side. Men jeg kunne ikke begribe, hvad de sorte brikker skulle bruges til, og først da jeg kom i forlegenhed med en melodi, der i midten havde et fis istedet for f, gjorde jeg en ny opdagelse, at der var mening i det hele, og at de sorte tangenter også betød noget. På en violin må tonerne opsøges på strengene. Her derimod lå alt klart og håndgribeligt, og jeg tror bestemt, at min største glæde beroede derpå“.

Mødet med violinen skete en gang, han lå syg med mæslinger. Hans moder rakte ham en tre-kvart-violin, og med den lærte han sig at spille forskellige melodier. Da faderen kom hjem om aftenen skulle kunsten vises frem. Faderen sagde ikke et ord, men tog violinen fra Carl, stemte den og rakte ham den tilbage.

Faderen var maler af profession og havde bierhverv som spillemand. Han gik dog højere op i musikken end i sine pensler og spillede fortræffeligt violin og endnu bedre cornet. Niels Maler havde en trio, som spillede over det meste af Fyn til de velhavende bønders gilder. Under

sådanne festligheder skete det, at Carl fandt på at sætte over- eller understemme til dansemelodierne. Ved et gilde, hvor han var stedfortræder for sin far, indtil denne på et senere tidspunkt kom til stede, spillede han en af sine egne kompositioner, en polka. Under denne debut kom faderen ind i gildesalen, og da man havde danset færdig, sagde han: „Du skulle hellere lade være med de kunster, det er ikke til at danse efter”. Niels Maler havde ellers en sjælden rytmisk sans, og spillede taktfast som stemplerne i en dampmaskine.

Som allerede nævnt havde Carl på nuværende tidspunkt stiftet bekendtskab med violinen og klaveret. Hans musikalske karriere startede dog allerede, da han var fire år gammel. Han havde fundet ud af, at når favnebrændet blev læsset af vognen og faldt til jorden, gav de hver især forskellige toner fra sig. Dette udnyttede han, idet han satte brændet op i system og mærkede de enkelte stykker med kridt. Han blev efterhånden helt god til at spille på dette lidt særprægede instrument og spillede tidens slagere som en mester. Det skete engang, at etatsråd Langkilde kom forbi det sted, hvor Carl spillede på favnebrænde. Langkilde sagde til ham, at han var en virkelig flink dreng og tog ham med to fingre omkring næsen, hvorefter Carl pligtskyldigst pustede ud. Den gamle herre lo og gav moderen et anerkendende nik for hendes fremragende evner som opdragerske.

Først som ni-årig begyndte Carl at modtage egentlig undervisning i musik. En ny lærer kom til Nørre-Lyndelse, og af denne lærte han at spille violin efter noder. Det varede ikke længe, inden han og broderen Soffus blev så dygtige, at de kunne tage alene ud og spille.

I 1879 blev Carl Nielsen konfirmeret, og han måtte, som skik og brug var dengang, finde sig en læreplads. Det blev til en plads hos en købmand, som kort tid efter gik konkurs og døde. Nu var gode råd dyre. Til alt held blev der opslået en ledig stilling som militærmusiker i Odense. Carl havde endnu aldrig personligt stiftet bekendtskab med blæseinstrumenter, men faderen var positivt indstillet overfor at lade drengen søge stillingen. På een måned lærte Niels Maler sin søn at spille cornet, og ved optagelsesprøven blev Carl foretrukket frem for to ældre ansøgere. Det gik godt for ham, og efter endt forskole blev han udnævnt til korporal med den klækkelige gage af 38 kr. om måneden. I sin fritid holdt han sine færdigheder på violinen ved lige. Han logerede hos en glarmesterfamilie, og til dette logi hjemførte han et klaver, som han havde købt af en skomager for 50 kr.

En af datidens pianister, komponisten Olfert Jespersen mødte engang Carl Nielsen på café „Det blå Øje” i Odense. Efter nogen diskussion om musik og komposition blev de enige om at tage hjem til Carls logi. Om dette møde skriver Olfert Jespersen: „– Jeg trådte ind i et snævert pigekammer. Døren stødte mod klaveret og nodestolen. Sengen optog resten af pladsen ... Vi spillede – og mit hjerte græd af betagelse. Aah, Herregud, geniet i et pigekammer og korporal i den danske hær. Jeg var helt vild over den sorg, at et geni skulle gå til grunde i et pigekammer i Odense”.

Olfert Jespersen anbefalede Carl Nielsen at tage til København, thi kun der kunne han blive til noget. Hos Carl var der sjældent ret langt fra tanke til handling, så han søgte straks to dages orlov fra tjenesten, og han rejste til København i maj 1883. Efter et møde med musikkonservatoriets direktør, professor Niels W. Gade, til hvem han viste et par af sine kompositioner, blev det ham lovet, at han kunne komme ind som elev på Københavns Musikkonservatorium.

I december måned samme år aflagde han prøve på musikkonservatoriet og blev indtegnet som elev fra 1. januar 1884.

Konservatorietiden.

Københavns Musikkonservatorium havde i 1884 til huse i ejendommen Bredgade nr. 54, som ejedes af Hornung & Møller. Direktør for konservatoriet var professor Niels W. Gade, som ledede dette i samarbejde med professor J. P. E. Hartmann og kongelig kapelmester Holger Paulli.

Carl Nielsens årgang på konservatoriet bestod af 21 elever, af hvilke han kun sluttede venskab med Vilhelm Rosenberg, den senere komponist og dirigent. Han kom tit i det rosebergske hjem og deltog i familiens aktiviteter. En aften var han på besøg i hjemmet, og han var ved, sammen med to af Vilhelms søstre, at spille en Beethoven-trio, da han pludselig falder ned af sin stol og besvimer. Da han kom til hægterne igen, måtte han rykke ud med sproget, og han måtte bekende, at han i lang tid ikke havde kunnet få råd til at spise sig mæt, da pengene var sluppet op.

I en ferie i Odense hos sine venner, fik Carl Nielsen tilbud om at flytte til et andet værelse i København hos familien Bauditz, når han skulle fortsætte sine studier. Her kunne han få kost og logi og vask for 19 kr. om måneden. Til gengæld skulle han undervise datteren Agnes i klaverspil. Da han vendte tilbage til København, indlogerede

han sig hos denne familie, som faktisk betragtede ham som hørende til familien.

Tre år sled han sig gennem konservatorietiden, og man kan ikke sige, at der var noget bemærkelsesværdigt ved hans kompositoriske evner i den tid, han var elev på konservatoriet.

Efter Hartmanns død blev denne hans lærer afløst af Orla Rosenhoff, og der opstod et varmt venskab mellem de to. Efter de tre konservatorieår fortsatte Carl Nielsen studierne under Rosenhoff, som gennemgik hans kompositioner og var en god og forstående kritiker. Et udtryk for Carl Nielsens taknemlighed til Rosenhoff er kompositionen „lille suite for strygere”, som han har tilegnet sin lærer. Denne komposition er det første af Carl Nielsens værker, som er blevet trykt, og det fik opusbetegnelsen nr. 1. Strygesuiten opførtes første gang i Tivolis Koncertsal den 8. september 1888 med Balduin Dahl som dirigent. Fra denne koncert foreligger en anmeldelse i Berlingske Tidende for den 10. september 1888: „Hans arbejde vidner om talent og et godt greb på den orchestrale behandling. Af en debutkomposition at være, røber den i hvert fald et ualmindeligt herredømme over formen. Man finder at komponisten står med det ene ben i den Haydn'ske fortid, med det andet i moderne harmoniske kombinationer”.

Det følgende år blev samme sag opført, også i Tivolis Koncertsal, men med Carl Nielsen selv som dirigent. I Politikken den 26. maj 1889 kunne man læse følgende anmeldelse: „Da han med sikker hånd greb taktstokken, var sejren ham allerede vis – men da hans suite oven i købet åbenbarede sit højst talentfulde og fornøjelige indhold, overgav tilhørerne sig ganske”.

Nu var Carl Nielsen blevet præsenteret for den københavnske musikverden som komponist, og den havde accepteret ham. „Vi ville håbe, at bifaldet må anspore hr. Nielsen til nye anstrengelser for at gøre sit umiskjendelige talent frugtbringende”.

Kunstneren og værket.

Carl Nielsen havde nu nået en alder af 24 år og levede for en stor del af den støtte, hans velyndere i Odense og København gav ham. Det var ham meget imod, og derfor lod han sig indstille til violinkonkurrence i efteråret 1889, da der var blevet opslået nogle ledige stillinger i violingruppen i det kongelige kapel. Han spillede nu, efter at have vundet konkurrencen, mere af nød end af lyst andenviolin i kapellet.

Her sad han i seksten år og nåede aldrig op i førsteviolingruppen. Arbejdet her gav ham dog mange rige erfaringer, som var ham til nytte i hans virksomhed som komponist.

Allerede samme år søgte han for anden gang det Ancher'ske legat, og i begyndelsen af 1890 fik han meddelelse om, at han havde fået det eftertragtede legat på 1800 kr. tildelt. Betingelsen var, at han skulle foretage en studietur til udlandet.

I julen samme år erfarer han Gades død, som bedrøver ham meget: „Hvad ere vi alle for nogle lumpe uden ham? Han gav os alle lys og varme, og nu er alt forbi, han står ikke mere i spidsen som sejmærke, som lysende eksempel ... Er syg af sorg og kan hverken spise eller sove”.

Efter nytår 1891 går hans rejse videre til Leipzig og den 26. februar ankommer han til Paris, hvor han indlogerede sig på et kunstnerhotel. Her mødte han billedhuggerinden frk. Anne-Marie Brodersen for første gang. Carl Nielsen var en handlingens mand og inden der var gået fire måneder, den 20. maj, ægtede han Anne-Marie. Vielsen foregik i den engelske kirke i Florens, og sammen fortsatte de rejsen ned gennem Italien. Efter en ti-måneders rejse satte de kursen mod Danmark.

På nuværende tidspunkt havde Carl skrevet 7 værker, som alle var blevet godt modtaget af publikum og presse. Med sine følgende værker fik han megen modgang. Han begyndte nu helt at tage sin egen stil op, og publikum og kritikkerne begyndte at tvivle på hans talent. I Nationaltidende kunne man læse følgende: „... Men der er en sygelighed med i spillet, en jagen efter at være interessant i hver vending, hver linie, som ofte virker penibelt på en sund tilhører”. *Sygelig* komponist og *sunde* tilhørere, jo, han måtte så sandelig erkende, at ingen profet er anerkendt i sit fædreland, og det varede flere år før disse hans værker helt kunne anerkendes af kritikken og publikum.

Hans interesse for den danske sang begyndte med udgivelsen af hans „Strofiske Sange”, i hvilken man blandt andre finder sangen „Jens Vejmand”, som uden tvivl er kendt af de fleste. Den blev første gang sunget af kammersanger Vilhelm Herold i november 1907. Den blev en vældig succes og danner nok portalen til hans folkelige sang. Det var med netop denne sang, han kom til at betyde noget for den almindelige danske borger. Hans større værker var nemlig kun tilgængelige for en meget lille del af befolkningen.

Anne Marie Carl Nielsen fortæller, at hun en dag fandt noden til „Jens Vejmand” på disken hos en Ringkøbing-boghandler. Efter hendes

forespørgsel fortalte boghandleren: „Vi sælger hver dag fyre eksemplarer af den, og det er meget. „Jeanette i den grønne skov” går kun i tredive eksemplarer”.

Fra 1912 indledte Carl Nielsen et samarbejde med komponisten og organisten Th. Laub, som førte til, at der i 1915 blev udgivet det første bind af „En snes danske viser” og i 1917 blev det andet bind udgivet. Laub havde gjort det til sin opgave at forny kirkesangen, og denne opgave har han nok løst bedre end nogen anden komponist. Dette samarbejde førte til, at Carl Nielsen blev inspireret til at skrive salmemelodier, og et eksempel fra denne periode er salmemelodien til „Min Jesus lad mit hjerte få”, som han senere brugte i sin kendte „Blæserkvintet op. 43” sidste sats som variationstema.

Toppen på kranssekagen i samarbejdet mellem Laub og Carl Nielsen blev gjort med „Folkehøjskolens Melodibog” som blev udgivet i 1922, og dermed var samarbejdet mellem disse to hørt op.

I 1923 begyndte Carl Nielsen sammen med en lærer, Albert Jørgensen, at samle digte og melodier til en sangbog. Resultatet blev „Sangbogen Danmark”, som indeholdt 278 sange. Bogen udkom i 1924 og blev accepteret af folkeskolen, og snart blev den obligatorisk i de fleste skoler.

Carl Nielsen havde på dette tidspunkt komponeret 43 større værker, og særligt i de senere år havde han været meget produktiv. Den arbejdsindsats, han i begyndelsen af 1920'erne havde lagt for dagen, havde i nogen grad knækket ham, og han var nødt til at lægge en dæmper på sig selv. Han begyndte at foretage flere rekreativt rejser, og en af disse gik til London. Han havde dog ikke let ved at holde sig i ro, og gav derfor en koncert bestående af egne værker. Da han stod over for det orkester, han skulle arbejde med, følte han sig forpligtet til at holde en lille præsentationstale, hvorfra denne lille lune replik er hentet: „Gentlemen, I am glad to see you. I hope I also am glad to hear you”.

1927 blev ret så tragisk et år for Carl Nielsen. Hans helbred fik her endnu et alvorligt knæk, og han måtte trække sig tilbage fra embedet som musikforeningens dirigent, et hverv han havde haft siden 1915. Dette år blev det også til lidt med arbejdet, og han fik kun skrevet en ouverture, en etude og nogle enkelte sangmelodier.

Efter nytår 1931 blev Carl Nielsen efter Anton Svendsen, dennes efterfølger i embedet som musikkonservatoriets direktør. Han blev af en norsk kollega spurgt, om han var glad for udnævnelsen, hvortil Carl Nielsen svarede: „Jo, det er en ære og en glæde. Men så begynder det

med, at de unge bukker dybt for mig og bliver ærbødige. De forstår jo nok, at det ikke er noget for mig at blive sat op på en piedestal som en anden genstand”.

Den 23. september samme år skrev han melodien til „Det, som lysner over vangen”, som skulle blive hans sidste komposition. Et par dage senere overværede han en af sine egne kompositioners opførelse „Maskarade”. Under opførelsen følte han sig utilpas, og den 1. oktober blev han indlagt på Københavns Kommunehospital med en blodprop i hjertet.

Tre dage senere sov han ind, og den 9. oktober blev han bisat fra domkirken i København. Ved bisættelsen sang Palestrinakoret, og Telmannys kammerorkester spillede „Aandante Lamentoso – ved en ung kunstners bære”. Pastor Geismar sluttede sin tale med ordene: „Dit minde vil leve, så længe dansk tone klinger, og så længe et dansk hjerte banker”. Bisættelsen sluttede med Carl Nielsens egen koral: „Min Jesus lad mit hjerte få” og under tonerne til „Den signede dag med fryd vi ser”, blev kisten båret ud af kirken.

Epilog.

Fjorten dage inden sin død, blev Carl Nielsen interviewet, og slutningen af dette interview kan sættes op som motto over Danmarks store komponists virke:

„Kunsten skal ikke være besværlig, den må ikke være en viljefunktion alene, man skal mere sig over sit arbejde – det mærkes ikke så

Det er ikke
Carl Nielsen
— det er
Forum . . . !

meget i vor tids kunst, den er tygget mad altsammen, ofte efter kødhakke-maskineprincippet: Indtryk i den ene ende, kunst i den anden. At skabe kunst er en indirekte funktion, kunst bliver ikke til af et øjeblikks stemning, det er med den som med så meget andet, den skal møde noget helt modsat for at erkende sig selv. Ild skal i vand og vand skal i ild”.

Vi vil også gerne i år benytte årsskriftet til at sende alle gamle Stids-holt-elever ønsket om en rigtig glædelig jul samt et velsignet nytår.

Rita, Torben, Lisa, Joan og Jørgen Farum Jensen.

Thorvald Aagaard

Mit kendskab til Thorvald Aagaard stammer fra min tidligste ungdom. Jeg var kun 15 år, da mine forældre ytrede ønske om, at jeg skulle prøve, om jeg kunne komme til at få undervisning hos ham. Han tog kun elever, der havde fået lidt undervisning før. Jeg gik til Ryslinge – 7 kilometer – og kom for. Jeg skulle spille noget, jeg var hjemme i. Jeg valgte „Nattens dæmrende tåge”, da vi lige havde haft soldater på indkvartering, og jeg var noget interesseret i de blanke knapper.

Jeg blev antaget. Dagen efter havde Thorvald Aagaard sagt til vores friskolelærer: „Sofie spillede for mig „Nattens dæmrende tåge”, så det peb.

Det blev en skøn tid, men streng, fordi vi fik så mange lektier, og det var ikke noget i retning af „Nattens dæmrende tåge”. – Aagaard havde også et stort orkester: Fynske musikanter – 60 mand, og han holdt koncert på Ryslinge højskole hver måned. Disse koncerter fulgte vi unge fra omegnen hver gang, og det var dejligt, for han var så god til at forklare det først, så vi fik endnu mere ud af det.

Ligeledes ville han gerne, når han skulle have sine nye salmemelodier frem, at vi unge fra valgmenigheden kom en times tid før gudstjenesten, så vi kunne komme lidt ind i den nye melodi, for at vore forældre lettere sang med, når de unge stemmer klang oppe fra orglet. Men han indførte kun 3–4 af sine egne eller Laubs melodier – om året.

Min afdøde mand blev Aagaards gode ven. Han gik over grænsen i første verdenskrig. Han var atten år og tog til Ryslinge højskole, hvor

Aagaard var lærer, og han tog sig meget af den unge sønderjyde. Han inviterede Jørgen med til sit barndomshjem, en gård i Rolsted – 14 km fra Ryslinge, og de gik –. På vejen forklarede Aagaard om hvem, der boede i det hus – og den gård, og når der kom noget spændende, stod de stille. Det skulle høres stående.

Vi kom til at holde så meget af ham.

Thorvald Aagaard var født den 8. juni 1877 på Rolsted gård på Fyn. Han døde 22. marts 1973 i sit hjem i Ryslinge.

En norsk folkevækker, Ole Vig, har engang skrevet et ord, som i sjælden grad er virkeliggjort af Thorvald Aagaard. Det lyder: „Måtte dog ingen, der ejer lys og liv, grave sine pund ned i jorden. Gid enhver, som føler kald og evne, må påvirke landsmænd og betænke, at „fædrelandet skylder man alt, og kun – i og med andre – har vort liv betydning”.

Thorvald Aagaard var fynbo – som sine lærermestre: Carl Nielsen og Thomas Laub. Oplært af dem og grebet af deres syn på dansk folkelig sang, blev han alle dage deres begejstrede kontaktmand til det syngende Danmark. Uden Thorvald Aagaard havde deres fornyelse af dansk folkesang ikke sejret så hurtigt og stærkt, som den gjorde, og uden ham var de næppe nået så vidt som sangkomponister.

Han har afgjort virket inspirerende på dem, fordi han stod midt i kampen – og på sin levende og friske måde berettede om det store behov, der var for folkelig sang.

Hos Thorvald Aagaard forenedes det menneskelige og det kunstneriske på den smukkeste måde – i stræben efter at få den gode musik og sang ud til de folk, han levede iblandt. Han blev en lærer og vejleder for sin ø og efterhånden for hele Danmark. Thorvald Aagaards navn vil til sine tider være knyttet til den fornyelse af dansk folke- og menighedssang, der har fundet sted i den sidste menneskealder.

„Musik, gymnastik og politik, det er mit valgsporg”. Således præsenterede Thorvald Aagaard sig – som attenårig – for en, som siden blev hans trofaste medhjælper i „Fynske musikanter”.

I november 1896 – i sit tyvende år – blev Aagaard elev på Askov højskole. Det blev af stor betydning for ham, men han fik gigtfeber hen på vinteren og blev meget svag. Han blev uegnet til bondearbejde, og lysten til musikken voksede. Men hans forældre var meget betænkelige ved at lade ham gå den usikre vej, så de tilkaldte Carl Nielsen, der dengang var violinist i Det kongelige Kapel, for at han skulle sige sin

mening. Carl Nielsen rådede fra, og han sagde: „At være en dygtig landmand er bedre end at være en dygtig musiker. En dygtig musiker kan jo nok skabe sig en stilling, men hvis han ikke når ud over denne agtværdige stilling, er der liden tilfredsstillelse derved”.

Men 1899 lejer han sig et værelse i København for at forberede sig til optagelse på konservatoriet. Så soldat i 1903 – og fortsatte med frit studium til 1905. Familiens gode ven, Carl Nielsen, hjalp ham på alle måder – både med husly, mad og særlig med venskab, og der traf han Jensen-Klint, i hvis hjem Aagaard også fik et fristed og venner for livet. Han lærte komposition hos Carl Nielsen og kom også i denne periode sammen med Th. Laub.

I 1904 tog Thorvald Aagaards fremtidsplaner fastere form. Han havde lyst til at tage til sin fødeø Fyn for efter evner at tage fat på sangen. Han tvivlede ikke på, at der var jordbund for et sådant arbejde – og endnu mindre – på, at sangen var arbejdet værd.

Han kom til Ryslinge valgmenighed som dens organist og til Ryslinge højskole som lærer.

Her øvede han sin livsgerning i 32 år. Her fandt han sin hustru, der var koncertsangerinde, og her var de bedst tænkelige vilkår. Her var en syngende menighed med trang til fornyelse, og her var en højskole i stærk og levende forbindelse med befolkningen i vidt omkreds, en befolkning hvis forudsætning og tankegang han gennem sin opvækst var fortrolig med, og endelig var der en stadig skiftende skare af ungdom, der smittedes af hans begejstring og spredte hans sange ud over det danske land. Ryslinge blev i de følgende år et midtpunkt for den folkelige sang. Aagaard led i mange år af en stofskiftesygdom, som han til sidst søgte helbredelse for i Norges højfjelde – et halvt år, og det blev også bedre, men kort efter hans hjemkomst døde en atten årig datter, og man mente, det gav stødet til, at sygdommen igen tog til. Han døde to måneder efter. Da dødsbudskabet spredtes, blev der stille i mange danske hjem.

Ved mindefesten blev „Fynske musikanter” ledet af Oluf Ring, og de spillede „Høsten” og „Våren”, og det er jo det mærkelige ved musikken, at den ikke har det samme at sige mennesker. Som nu „Våren”, som vi hørte lige efter, at han havde skrevet den. Da syntes vi, at det var sig selv, han havde givet udtryk for. Fornyyende, frisk, som en lun forårsvind, fór han gennem Danmarks rige med sine dejlige melodier og sin lige så dejlige musik. Og så ved mindehøjtideligheden –! Kil-

derne, som første gang i „Våren” skabte længsel og glæde, var nu som tåredryp. Jeg tror, vi græd alle. En ven, en stor kunstner var ikke mere.

Sofie Bubrkall.

Korte hilsener

Jeg vil gerne sende en hilsen til alle mine kammerater fra sommeren 1963.

Jeg er netop i disse dage, da årsskriftet går i trykken, på besøg hos mine forældre her på skolen.

Jeg har det godt – er uddannet som social pædagog, har en lederstilling i en behandlingsbørnehave på Ringertoften, København.

Jeg er gift, min mand hedder Ole Jensen. Vi bor i et dejligt hus i Rødovre og har en pragtfuld Trine på 3 år.

Kig ind ved lejlighed.

*Edel Jensen (Leth Pedersen),
Åmosevej 29, 2700 Brønshøj.*

Kære gamle elever.

Vi ønsker jer alle sammen en glædelig jul og et godt nytår. Det sidste års tid har været noget af en omvæltning for os, idet vi i april i år fik en lille dreng, så med to børn har vi nu rigtigt noget at udfylde vores fritid med. Endvidere er vi lige flyttet i nyt hus her på skolen, så kom og besøg os, hvis jeres vej skulle falde forbi.

Venlig hilsen Jan, Mette, Verner og Yrsa Østergaard.

Alle gamle Stidsholt-elever fra 1972 til 1974 ønskes en god jul, samt godt nytår.

Vi er stadig på skolen, ikke som elever, men som medhjælpere.

*Jørgen Sandager Nielsen.
Jette Pedersen.
Alice Petersen (Tulle).
Bente Houtved.*

Vi vil ønske gamle elever en rigtig god jul og alt godt i det nye år.

Hilsen fra Ingrid og Karsten Sørensen.

— Lars' eksamen fejres . . .

Meddelelser 1975

Elevmødet

afholdes søndag den 25. maj.

Reserver venligst dagen i god tid og kom til Stidsholt. Det er mest festligt, når vi er mange. Se avisernes annonce i god tid. I er velkommen til at tage jeres forlovede eller ægtefælle med!

Jubilæumsholdene

Elever fra vinteren 1949–50 og sommeren 1950 (25 år)
 vinteren 1944–45 og sommeren 1945 (30 år)
 vinteren 1939–40 og sommeren 1940 (35 år)
 vinteren 1934–35 og sommeren 1935 (40 år)

indbydes på elevmødedagen med eller uden ægtefælle til jubilæumssammenkomst med middag kl. 11. Send venligst et kort med indmeldelse en uge før til os. – Prøv på at finde frem til gamle kammeraters adresse og gør dem opmærksom på festen.

Stidsholt-stævnet i Aalborg

afholdes i Skydepavillonen ved Aalborgtårnet søndag den 30. november (advents søndag) kl. 14. Velkommen gamle elever med familie – gælder også elevforældre.

Se annonce til den tid. For at være sikker på vore dejlige lokaler, er de allerede bestilt.

Adresseændringer

bedes sendt til kassereren, Karen Søndergaard, Rosenstien 2, 9300 Sæby, tlf. (08) 46 17 27.

Telefonnumre

Hans Jakobsen – privat (08) 46 80 38.

Skolens telefon – (08) 46 81 03.

Elevforeningens bestyrelse

Juel Højbjerg, Horsevadvej 179, Jerslev. Formand.

Ejnar Frendrup, Vestergade 46, Nørresundby. Næstformand.

Edel Jensen, Nørregade 13, Flauenskjold. Sekretær.

Karen Søndergaard, Rosenstien 2, Sæby. Kasserer.

Orla Jensen, Sæbyvej 22, Syvsten.

Jørgen Holm Jensen, Dalgaard, Sæby.

Anne Grethe Olsen, Vinderupvej 12, Nr. Tranders.

Skolens bestyrelse

Kristian Larsen, Hjørring, formand.

Knud Pinstrup, Nibe, næstformand.

Hans Jensen, Nørgaard, Dybvad.

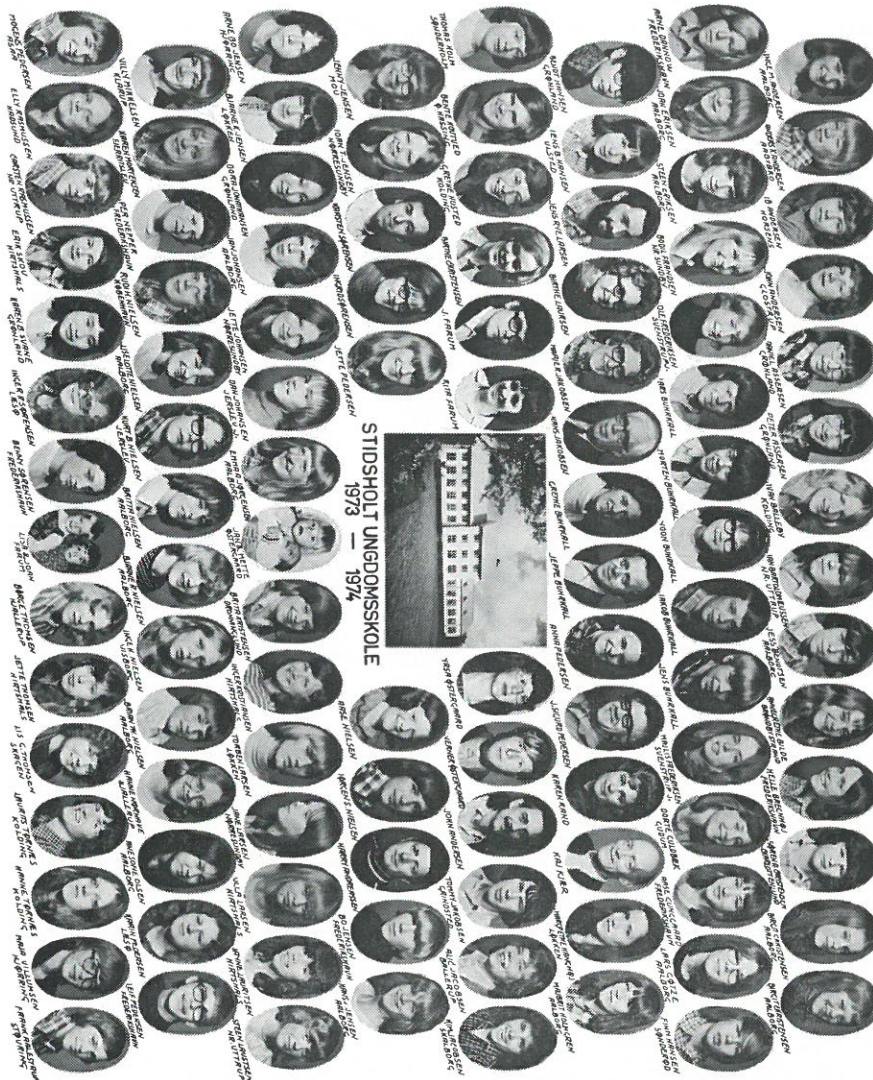
Cl. Simonsen, Aså.

Hans Jakobsen, Stidsholt Ungdomsskole.

Juel Højbjerg, Jerslev.

Helga Pinstrup, Gravlev.

Elever 1973-74

Anders K. Andersen, Birkelse
 Ib Andersen, Horsens
 Inge M. Andersen, Aalborg
 Daniel F. Assersen, Grønland
 Peter Assersen, Grønland
 Ivan Balleby, Kolding
 Jan Bartholomæussen, Nørresundby
 Jess Bendtsen, Aalborg
 Anne Grethe Bilde, Brøndby Strand
 Helle Bregnhøj, Frederikshavn
 Birgit Christensen, R. Aalborg
 Birgit Christensen, B. Aalborg
 Søren Christensen, Charlottenlund
 Arne Dannow, Frederikshavn
 Joan Eriksen, Aalborg
 Steen Mailund Eriksen, Aalborg
 Bodil Frandsen, Nørresundby
 Majlis Frederiksen, Svenstrup
 Ole Frederiksen, Svenstrup
 John Andersen Græm, Glostrup
 Dorte Guldbæk, Gudum
 Aase Gunggaard, Frederikshavn
 Lars Gøtze, Aalborg
 Bent Hansen, Grønland
 Finn Hansen, Sønderød Sand
 Jens Bach Hansen, Hals
 Thomas Holm, Nibe
 Majbrit Holmgren, Aalborg
 Bente Houtved, Ø. Hassing
 Grethe Husted, Kolding
 Alice Jacobsen, Ballerup
 Kim Jacobsen, Nørresundby
 Tommy Steen Jacobsen, Grinsted

Arne Bo Jensen, Hjørring
Bjarne Kjærsgaard Jensen, Løkken
Bo V. Jensen, Frederikshavn
Hans Jørgen Jensen, Aalborg
Jenny Jensen, Mou H.
Joan Tøttrup Jensen, Nørresundby
Dan Johansen, Sterup-Jerslev
Jan Johansen, Aalborg
Jette Johansen, Nørresundby
Dora Jonathansen, Grønland
Emma Jørgensen, Hasseriis
Brita Kristensen, Dronninglund
Carsten Steen Kristensen, Ry
Inger Kristiansen, Hirtshals
Jane Larsen, Nørresundby
Torben Larsen, Løkken
Ulla Larsen, Hirtshals
Jayne Lauritsen, Hirtshals
Steen Laustsen, Nørresundby
Villy Mikkelsen, Aalborg
Karen Mortensen, Fjerritslev
Per Qvist Nepper, Frederikshavn
Bjarne Rask Nielsen, Aalborg
Brian Thorup Nielsen, Aalborg
Britta Nielsen, Aalborg
Inge Holm Nielsen, Visborg
Kurt Boelt Nielsen, Jerslev J.
Lise Lotte Nielsen, Aalborg
Margrethe Hanghøj Nielsen, Løkken
Rudi Nielsen, København
Hanne Nørhave, Hjørring
Ane Sofie Olsen, Aalborg
Karin Pedersen, Vesterø Havn, Læsø
Leif Pedersen, Frederikshavn
Mogens Pedersen, Aså
Carsten Rasmussen, Nørresundby
Elly Rasmussen, Vive
Knud Erik Skov, Hirtshals

Karen-Birthe Svane, Grønland
Benny Sørensen, Frederikshavn
Inger Riis Sørensen, Vesterø, Læsø
Børge Thomsen, Hjørring
Jette Thomsen, Hirtshals
Lis Gude Thomsen, Skagen
Hanne Tørnæs, Kolding
Laurits Tørnæs, Kolding
Maja Villumsen, Hjørring
Frank Aalestrup, Støvring

REGNSKAB

for året 1. maj 1973–30. april 1974.

INDTÆGT

Kassebeholdning	1.830,20
Årsskrifter, giro	4.584,00
Årsskrifter, kontant	1.900,00
Renter	123,43
Kr.	8.437,63

UDGIFT

Ekspres-Trykkeriet	6.519,35
Frimærker	548,00
Duplikatorpapir m. m.	55,00
Indestående i giro	44,52
Indestående i sparekassen	510,12
Kontant beholdning	760,64
Kr.	8.437,63

Sæby, den 15. maj 1974.

Karen Søndergaard.

Regnskabet er gennemgået og bilagene var til stede. Der fandtes intet at bemærke.

Chr. Dam.

Gerda Sørensen.